

ЦЕНТРАЛЬНА СПІЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні педагогічної ради

Протокол № 5 від 02.02.2022

Голова педагогічної ради

Ганна БОЙКО

**НОРМИ ЧАСУ
ДЛЯ ПЛАНУВАННЯ ТА ОБЛІКУ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ
ПЕДАГОГІЧНИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКОГО ЕКОНОМІКО-ПРАВОВОГО ФАХОВО-
ГО КОЛЕДЖУ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

м. Білгород-Дністровський 2022

Терміни, що вживаються у Нормах часу для планування та обліку навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників Білгород-Дністровського економіко-правового фахового коледжу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (далі-БДЕПФК)

академічна година – мінімальна облікова одиниця навчального часу, що застосовується для планування та обліку навчальної роботи. Тривалість академічної години становить 45 астрономічних хвилин (тривалість двох поєднаних академічних годин (пари) може становити від 80 до 90 хвилин);

академічна група – офіційно створений відповідно до наказу директора БДЕПФК осередок, сформований із здобувачів фахової передвищої освіти певного року навчання та форми здобуття освіти в межах одного відділення, але не обов'язково за однією спеціальністю;

індивідуальне завдання – вид навчальної роботи, що полягає у самостійному виконанні здобувачем освіти завдань з окремих дисциплін у вигляді рефератів, розрахункових, графічних, курсових робіт (проектів), кваліфікаційних робіт, за консультуванням відповідного викладача. В окремих випадках для декількох здобувачів освіти може бути визначено одне індивідуальне завдання з певної тематики;

індивідуальне заняття – вид навчальної роботи, що проводиться викладачем з одним (кількома) здобувачем(ами) освіти з метою підвищення рівня їх фахової підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей;

кількість осіб у академічній групі, сформованій зі здобувачів фахової передвищої освіти денної форми здобуття освіти, повинна складати:

першого року навчання на основі базової (повної загальної) середньої освіти – не менше 15 і не більше 34 осіб;

першого та інших років навчання на основі освітнього рівня кваліфікованого робітника – не менше 10;

другого-четвертого років навчання на основі базової середньої освіти, першого та інших років навчання на основі повної загальної середньої освіти, а також у змішаних академічних групах першого та інших років навчання, до яких зараховані здобувачі фахової передвищої освіти на основі базової (повної загальної) середньої освіти та/або на основі освітнього рівня кваліфікованого робітника – не менше 15 осіб;

консультація – вид навчальної роботи, що полягає у наданні викладачем роз'яснень певних положень окремої навчальної дисципліни, допомоги у проведенні здобувачами освіти самостійної роботи або виконанні індивідуальних завдань. Проводиться для здобувачів освіти однієї академічної групи або потоку;

лабораторне заняття – вид навчальної роботи під керівництвом викладача, що полягає у проведенні здобувачем освіти особисто експериментів (дослідів) з метою підтвердження окремих теоретичних положень певної навчальної дисципліни, набуття практичних навичок у роботі з лабораторним устаткуванням, обладнанням, методикою проведення досліджень. Лабораторні заняття проводяться у спеціально обладнаних лабораторіях БДЕПФК з однією академічною групою (підгрупою);

лекція – вид навчальної роботи, що полягає у викладі теоретичного матеріалу окремої теми (тем) певної навчальної дисципліни для потоку (декількох академічних груп). В окремих випадках лекція може проводитися для однієї групи;

потік – декілька академічних груп з однієї або кількох спеціальностей, об'єднаних з метою проведення окремих лекцій або інших навчальних занять;

практична підготовка – вид навчальної роботи, що проводиться на базах практики (структурних підрозділах відповідного або іншого закладу фахової передвищої освіти, підприємствах, закладах, установах, організаціях) з урахуванням специфіки підготовки за певною спеціальністю з метою набуття здобувачем освіти професійних навичок і вмінь під керівництвом педагогічного працівника закладу фахової передвищої освіти та з залученням працівника підприємства, закладу, установи, організації з відповідним фахом;

практичне заняття – вид навчальної роботи під керівництвом викладача, що полягає у виконанні здобувачем освіти індивідуального завдання з метою практичного застосування окремих теоретичних положень навчальної дисципліни. Практичні заняття проводяться в аудиторіях або лабораторіях БДЕПФК, оснащених необхідними засобами навчання, обчислювальною технікою з однією академічною групою (підгрупою);

семінарське заняття – вид навчальної роботи під керівництвом викладача, що полягає у обговоренні попередньо визначених тем, до яких здобувачі освіти готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань (рефератів). Семінарські заняття проводяться в аудиторіях з однією академічною групою.

№ з/п	Назва виду навчальної роботи	Норма часу (у астрономічних годинах, якщо не зазначено інше)	Примітка
1	Проведення співбесіди з вступниками	0,25 години кожному членові комісії на одного вступника	Кількість членів комісії – не більше трьох осіб
2	Проведення випускних екзаменів курсів з підготовки до вступу до БДЕПФК або вступних іспитів (фахових випробувань) до БДЕПФК:		
	1) в усній формі	0,25 години кожному членові комісії на одного слухача (вступника)	Кількість членів комісії не більше трьох осіб
	2) у письмовій формі:		
	а) з мови та літератури:		
	- диктант	1 година на групу (потік) слухачів (вступників) чисельністю до 30 осіб та 0,33 години на перевірку однієї роботи	Кількість членів комісії – не більше двох осіб. Одну роботу перевіряє один член комісії
	- переказ	2 години на групу (потік) слухачів (вступників) чисельністю до 30 осіб та 0,5 години на перевірку однієї роботи	Кількість членів комісії – не більше двох осіб. Одну роботу перевіряє один член комісії
	- твір	4 години на групу (потік) слухачів (вступників) чисельністю до 30 осіб та 0,5 години на перевірку однієї роботи	Кількість членів комісії – не більше двох осіб. Одну роботу перевіряє один член комісії
	б) з інших предметів	3 години на групу (потік) слухачів (вступників)	Кількість членів комісії – не більше двох осіб. Одну роботу перевіряє один член

		чисельністю до 30 осіб та 0,50 години на перевірку однієї роботи	комісії
	3) у формі тестування	до 3 годин на групу (потік) слухачів (вступників) чисельністю до 30 осіб.	Кількість членів комісії – не більше двох осіб. Одну роботу перевіряє один член комісії
	4) у формі тестування (дистанційно)	1 година на групу (потік) слухачів (вступників) чисельністю до 30 осіб.	Кількість членів комісії – не більше двох осіб. Одну роботу перевіряє один член комісії
3	Повторна перевірка письмових робіт випускних екзаменів курсів з підготовки до вступу до БДЕПФК та вступних іспитів до БДЕПФК	0,15 години на перевірку однієї роботи	Вибірковій перевірці підлягає 5 відсотків робіт від їх загальної кількості, крім робіт, які оцінені членами предметної екзаменаційної або фахової атестаційної комісії за 100-бальною шкалою оцінювання знань (від 100 до 200 балів) менше ніж на 124(100) балів, більше ніж на 175 балів, а за 12-бальною шкалою оцінювання знань (від 1 до 12 балів) - менше ніж на 4 бали, більше ніж на 10 балів
4	Проведення лекцій (уроків за освітніми програмами здобуття повної загальної середньої освіти), інших аудиторних занять, крім лабораторних, семінарських, практичних та індивідуальних	1 година за одну академічну годину	
5	Проведення практичних занять	1 година на одну академічну групу за одну академічну годину або на кожну підгрупу академічної групи	Допускається поділ академічної групи на підгрупи з чисельністю не менше 15 осіб у разі, якщо чисельність здобувачів освіти при проведенні практичних занять з окремих навчальних дисциплін регламентується з огляду на особливості вивчення таких дисциплін або дотримання безпечних і нешкідливих умов навчання.
6	Проведення лабораторних занять	1 година на одну академічну групу за одну академічну годину або на кожну підгрупу академічної групи	Допускається поділ академічної групи на підгрупи з чисельністю не менше 15 осіб
7	Проведення семінарських занять	1 година на одну академічну групу за одну академічну годину	
8	Проведення консультацій з навчальних дисциплін протягом навчального семестру (триместру)	Від загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення навчальної дисципліни на академічну групу: - 2	Для екстернатної форми здобуття освіти обсяг часу на проведення консультацій визначається індивідуальним навчальним

		відсотки для денної (очної) форми здобуття освіти; - 6 відсотків для заочної, дистанційної форми здобуття освіти	планом екстерна, але не повинен перевищувати обсяг часу, що визначений для заочної, дистанційної форм здобуття освіти
9	Проведення консультацій перед випускними екзаменами курсів з підготовки до вступу до БДЕПФК, вступними іспитами, семестровими контрольними заходами, атестацією здобувачів освіти	2 години на одну групу слухачів (вступників) чисельністю до 30 осіб або академічну групу перед кожним випускним екзаменом, вступним іспитом, семестровим контрольним заходом, а також перед кожною атестацією з навчальної дисципліни, що входить до програми атестації	
10	Перевірка контрольних (модульних) робіт, передбачених навчальним планом, що виконуються під час аудиторних занять	0,25 години на одну роботу	Одну роботу перевіряє один викладач
11	Перевірка контрольних (модульних) робіт, передбачених навчальним планом, що виконуються під час самостійної роботи	0,33 години на одну роботу	Одну роботу перевіряє один викладач
12	Керівництво і приймання (захист) індивідуальних завдань, передбачених навчальним планом:		
	- письмових робіт, крім курсових проєктів та курсових робіт (у тому числі рефератів, перекладів тощо)	0,25 годин на одну роботу	Одну роботу перевіряє один викладач
	- розрахункових, графічних та розрахунково-графічних робіт	0,50 години на одну роботу	Одну роботу перевіряє і приймає один викладач
	- курсових робіт із фахових навчальних дисциплін	3 години на керівництво однією курсовою роботою, 0,33 години кожному з членів комісії на проведення захисту	Кількість членів комісії – не більше трьох осіб
	- курсових проєктів із фахових навчальних дисциплін	4 години на керівництво одним курсовим проєктом, 0,33 години кожному з членів комісії на проведення захисту	Кількість членів комісії – не більше трьох осіб
13	Проведення семестрового заліку	2 години на одну академічну групу	
14	Проведення семестрових екзаменів:		
	- в усній формі	0,33 години на одного здобувача фахової передвищої освіти	
	- у письмовій формі	до 3 годин на одну академічну групу; 0,50 години на перевірку однієї роботи	
	- у формі тестування	до 3 годин на одну академічну групу	

	- у комбінованій формі	4 години на одну академічну групу	
15	Керівництво навчальною, виробничою, технологічною, іншими видами практик, включаючи приймання звітів з практики	Для безпосередніх керівників від БДЕПФК – до 1 години (залежно від виду практики) на одного студента на один тиждень*	
16	Проведення державної підсумкової атестації в БДЕПФК за курс профільної середньої школи	0,5 години на одного здобувача фахової передвищої освіти на кожного члена державної атестаційної комісії	Не більше шести годин на день. Кількість членів комісії – не більше чотирьох осіб, включаючи голову комісії
17	Керівництво, консультування, рецензування та проведення захисту кваліфікаційної роботи (дипломного проекту) для здобуття освітньо-професійного ступеня "фаховий молодший бакалавр"	до 20 (30) годин на одного здобувача фахової передвищої освіти, у тому числі: по 0,50 години кожному з членів екзаменаційної комісії, до 16 годин – керівнику і консультантам; до 2 годин – рецензенту	Кількість членів комісії – не більше трьох осіб, включаючи голову (в окремих випадках кількість членів комісії може бути збільшена до шести осіб за вмотивованим рішенням закладу фахової передвищої освіти). За одним керівником закріплюється до восьми кваліфікаційних робіт (дипломних проектів)
18	Проведення атестації здобувачів освіти	0,50 години на одного здобувача освіти голові та кожному членові екзаменаційної комісії	Не більше шести годин на день. Кількість членів комісії – не більше чотирьох осіб.

*У позиціях таблиці, де відсутні примітки, – навчальна робота виконується одним викладачем.

На час погіршення епідеміологічної ситуації в Україні, з метою запровадження гнучкого режиму робочого часу та проведення у цей період дистанційного (змішаного) навчання, поділ академічних груп на підгрупи здійснюється за рішенням педагогічної ради закладу фахової передвищої освіти та у межах педагогічного навантаження викладача і бюджетних асигнувань (коштів) на оплату праці, затверджених в установленому порядку.

У цей період та в інший час за рішенням закладу освіти навчальні заняття (крім лабораторних занять) можуть проводитись у форматі змішаного навчання.

ЦЕНТРАЛЬНА СПІЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні педагогічної ради

Протокол № 5 від 02.02.2022

Голова педагогічної ради

_____ Ганна БОЙКО

**ПЕРЕЛІК ВИДІВ РОБІТ ТА НОРМИ ЧАСУ
ДЛЯ ПЛАНУВАННЯ ТА ОБЛІКУ МЕТОДИЧНОЇ, ІННОВАЦІЙНОЇ,
ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ І
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКОГО ЕКОНОМІКО-ПРАВОВОГО
ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

м. Білгород-Дністровський 2022

№	Вид роботи	Норма часу (в годинах)	Примітка
МЕТОДИЧНА РОБОТА			
1	Підготовка конспектів лекцій:		За фактично проведені заняття
	- вперше введених дисциплін	3 години на 1 годину лекції	
	- повторних дисциплін	1 година на 1 годину лекцій	
	Підготовка методичних матеріалів до:		
	лабораторних, практичних, семінарських, індивідуальних занять, самостійної роботи;	1 години на одну академічну годину	
	курсової роботи (проєкту),	До 10 годин	За наказом директора БДЕПФК, дорученням заступника директора
	кваліфікаційної роботи (проєкту);	До 10 годин	
проведення практик	До 10 годин		
2	Підготовка, експертиза підручників, навчальних посібників, наукових праць, довідників, освітніх програм та стандартів фахової передвищої освіти.	Від 20 до 100 годин за 1 друкований аркуш (24 сторінки формату А- 4)	За наказом директора БДЕПФК, дорученням заступника директора, рішенням циклової комісії
3	Розробка:		
	- освітньо-професійних програм підготовки фахівця	300 годин на одну освітню програму	За наказом директора БДЕПФК, дорученням заступника директора
	- навчальних планів	50 годин на план	
	- робочих навчальних планів	30 годин на план	
	освітніх програм дисциплін:		За дорученням заступника директора, циклової комісії
	- для дисципліни, яка введена вперше	15 годин на обсяг в 1 кредит	
- для дисципліни, яка викладалась, але потребує змін (переробка програми)	5 годин на обсяг в 1 кредит		
4	Розробка і підготовка нових лабораторних робіт	До 15 годин на одну роботу	За рішенням циклової комісії
5	Підготовка комп'ютерного та інформаційного забезпечення навчальних дисциплін	До 15 годин на 1 кредит	За рішенням циклової комісії
6	Складання:		
	екзаменаційних білетів		За рішенням

	- вперше	Від 10 до 40 годин комплект з 25 варіантів	циклової комісії
	- переробка	Від 1 до 3 годин комплект з 25 варіантів	
	завдань для проведення підсумкового контролю (атестації випускників):		За рішенням циклової комісії
	- вперше	Від 5 до 10 годин на одне завдання не менш ніж 4 варіантами та еталонною відповіддю	
	- переробка	0,5 годин на одне завдання не менш ніж 4 варіантами та еталонною відповіддю	
	завдань для проведення тестового контролю	1 година на 10 завдань	
7	Розробка і впровадження наочних навчальних посібників (презентацій, таблиць, схем, діаграм, стендів, слайдів тощо).	До 30 на навчальний рік	За рішенням циклової комісії
8	Участь в науково-методичних комісіях (підкомісіях) Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, комісіях інших міністерств, професійних об'єднаннях за спеціальностями при Навчально-методичному центрі «Укоопосвіта».	До 25 годин на навчальний рік	За наказом директора БДЕПФК, дорученням заступника директора
9	Підготовка творчих культурно-мистецьких, спортивних проєктів та програм, персональних творчих виставок тощо.	До 100 годин на навчальний рік	За рішенням циклової комісії
10	Розробка і впровадження нових форм, методів і технологій навчання.	30 годин при обсязі дисципліни до 3 кредитів; 40 годин при обсязі дисципліни до 6 кредитів;	За рішенням циклової комісії
11	Вивчення і впровадження інноваційного педагогічного досвіду та його поширення, впровадження в практику	До 50 годин на навчальний рік	За рішенням циклової комісії
12	Керівництво дослідницько-пошуковою і творчою роботою студентів.	До 100 годин на навчальний рік	За рішенням циклової комісії
13	Підготовка і проведення відкритого заняття	Від 10 до 30 годин за заняття з методичною розробкою	За планом циклової комісії
14	Підготовка та оформлення акредитаційної чи ліцензійної справи	До 100 годин на одну справу розподіляється на членів циклової	За наказом директора БДЕПФК, дорученням заступника

		ромісії	директора
15	Перевірка поточних письмових робіт	Від 0,1 до 0,3 години на 1 студента та 1 роботу	За рішенням циклової комісії
16	Взаємовідвідування занять викладачами (з письмовим оформленням відгуку, що подається голові циклової комісії)	2 години на 1 заняття	За планом циклової комісії
17	Редагування електронних методичних матеріалів викладачів коледжу (для сайту, виставки тощо)	1-2 години на одну розробку	За рішенням циклової комісії
ІННОВАЦІЙНА РОБОТА			
1	Розроблення і впровадження новітніх технологій і концепцій в освітньому, виховному та управлінському процесах.	50 годин за одне впровадження	За рішенням циклової комісії
2	Розроблення і впровадження нововведень в комп'ютеризації, телекомунікації, матеріально-технічному забезпеченні освітнього процесу.	50 годин за одне впровадження	За рішенням циклової комісії
3	Участь у підготовці: статті, опублікованої у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, інших виданнях; підручника, навчального посібника, наукової праці, довідника тощо; дисертації на здобуття наукового ступеня.	50 годин	
4	Участь (виступ з доповіддю) на конференціях, симпозіумах, конгресах тощо.	20 годин	Підтверджується сертифікатом
5	Рецензування підручників, навчальних посібників, словників, довідників, статей, конспектів лекцій, методичних матеріалів до лабораторних, практичних, семінарських, індивідуальних занять, методичних матеріалів до курсової роботи (проекту), кваліфікаційної роботи (проекту), методичних матеріалів до проведення практик, контрольних заходів, самостійної роботи студентів, завдань для проведення підсумкового контролю, завдань для проведення тестового контролю тощо.	10 годин на одну рецензію, але не більше 100 на навчальний рік	За дорученням адміністрації
6	Керівництво інноваційною роботою студентів з підготовкою: інноваційного проекту; статті; роботи на конкурс; доповіді на конференцію тощо.	15 годин на кожного студента, що бере участь	За дорученням циклової комісії
	міжнародний або всеукраїнський захід	До 50 годин	
	регіональний захід	До 20 годин	
	Тези доповідей міжнародну або всеукраїнську конференцію	5 годин на кожного студента	
	Тези доповідей на конференцію БДІПФК	3 години на кожного студента	
7	Проведення професійних тренінгів,		

	майстер-класів, презентацій та виставок професійної майстерності.		
8	Розроблення і впровадження дистанційних курсів.	50 годин за 1 кредит	За рішенням циклової комісії
ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА			
1	Робота в секторі фахової передвищої освіти Науково-методичної ради та науково-методичних комісіях з фахової передвищої освіти Міністерства освіти і науки України, комісіях інших міністерств.	До 25 годин на навчальний рік 6 годин за кожний робочий день	За фактичною витратою часу. За рішенням циклової комісії
2	Робота в галузевих експертних радах Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та Державної служби якості освіти України.	До 25 годин на навчальний рік	За фактичною витратою часу. За рішенням циклової комісії
3	Організація та проведення загальнодержавних, відомчих, міжвузівських конференцій, симпозіумів, семінарів тощо		За фактичною витратою часу. За рішенням циклової комісії
	- голова оргкомітету	Не більше 100 годин на навчальний рік 40 годин на кожен захід	
	- члени оргкомітету	Не більше 40 годин на навчальний рік 10 годин на кожен захід	
4	Робота з організації видання збірників тез конференцій	Кількість годин визначається експертною оцінкою	За рішенням циклової комісії чи кафедри
5	Участь у виховній роботі студентського колективу.	До 100 годин на навчальний рік	За фактичною витратою часу. За рішенням циклової комісії
6	Керівництво проектною групою	До 100 годин на навчальний рік	За наказом директора БДЕПФК, дорученням заступника директора
7	Участь у профорієнтаційній роботі та роботі підготовчих курсів.	До 100 годин на рік	За фактичною витратою часу. За рішенням циклової комісії
8	Участь у підготовці та проведенні студентських олімпіад, конкурсів тощо	До 70 годин за навчальний рік 10 годин за захід	За фактичною витратою часу. За рішенням циклової комісії
9	Підтримка роботи (підготовка матеріалів для поповнення та оновлення) вебсайту БДЕПФК	До 20 годин за навчальний рік	За фактичною витратою часу. За рішенням циклової комісії
10	Підтримка роботи соціальних мереж БДЕПФК	До 10 годин за навчальний рік	За фактичною витратою часу. За рішенням циклової комісії

11	Чергування в гуртожитку, навчальному конкурсі, під час проведення масових заходів	До 50 годин на рік	За фактичною витратою часу. За рішенням циклової комісії
12	Виконання обов'язків керівника групи	До 50 годин на рік	За фактичною витратою часу. За рішенням циклової комісії
13	Участь в організації та проведенні позанавчальних культурних і спортивних заходів для працівників коледжу	2 години за захід	Фотозвіт на сайті коледжу, соціальних мережах
14	Секретар екзаменаційної комісії при проведенні атестації випускників	До 6 годин	За наказом директора БДЕПФК
15	Участь в роботі (для викладачів):	1 година за участь, 3 години доповідь	За планом роботи БДЕПФК
	- циклових комісій	До 20 годин	
	- педагогічної ради	До 12 години	
	- методичної ради	До 3 години на засідання	
	- зборах трудового колективу	До 4 години	
	- нарадах при директорі	До 2 години на нараду	
- нарадах на відділенні	До 8 годин		
16	Робота з поліпшення матеріальної бази БДЕПФК (навчальних кабінетів, лабораторій, прилеглої території тощо)	Кількість годин визначається експертною оцінкою	За рішенням циклової комісії
17	Проведення заходів під час тематичного чергування циклової комісії чи кафедри	10 годин на кожний захід	За рішенням циклової комісії
18	Підготовка та проведення екскурсій та подорожей (з оформленням відповідних матеріалів):		За рішенням циклової комісії
	- багатодобових подорожей по Україні	30 годин за 1 подорож	
	- однодобових подорожей в Україні	15 годин за 1 подорож	
	- екскурсій по місту, в музеї, театри тощо	4 годин за 1 захід	

